

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G.G.**, a. s., B.B., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. D. S., proti žalovanému: **A. Z.**, r. č. X., K., o zaplatenie **334,18 Eur** vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod spisovou značkou 30 Cb 131/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2010 č. k. 3 Cob 377/2009-83, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd doplniacím uznesením z 3. novembra 2009 č. k. 30 Cb 131/2007-65 doplnil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. 9. 2009 č. k. 30 Cb 131/2007-60 o výrok: Navrhovateľovi sa súdny poplatok z návrhu na začatie konania nevracia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca zaplatil súdny poplatok z návrhu vo výške 600,-- Sk kolkovými známkami dňa 21. 11. 2005. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov o vrátení poplatku podľa § 11 nemôže súd rozhodnúť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol zaplatený; to neplatí, ak navrhovateľ vzal návrh na začatie konania, odvolania alebo dovolania späť pred prvým pojednávaním. V súlade s citovaným ustanovením, súd žalobcovi súdny poplatok za návrh na začatie konania, nevrátil.

Proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie žalobca.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 29. januára 2010 pod č. k. 3 Cob 377/2009-83 uznesenie Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č. k. 30 Cb 131/2007-65 z 3. 11. 2009 potvrdil ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. Súd prvého stupňa zastavil konanie podľa § 107 ods. 1 O. s. p. pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania – neexistenciu spôsobilosti byť účastníkom konania – označenej žalovanej.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom od 1. 1. 2009 poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, alebo ak sa návrh vzal späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2009 (§ 18c ods. 6 citovaného zákona) za úkony vzniknuté, alebo za konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov, ak ďalej nie je uvedené inak.

Z citovaného znenia vyplýva, že zákon stanovuje vyberať poplatky za úkony navrhnuté, alebo za konania začaté pred nadobudnutím účinnosti (pred prvým 1. 1. 2009) zákona podľa predpisov platných pred jeho účinnosťou a preto platí, že i vrátenie súdnych poplatkov sa spravuje doterajšími predpismi. Nie je preto správne tvrdenie žalobcu, že v prípade, ak sa mu poplatok nevráti, vznikne mu voči štátu právo na náhradu škody, pretože právny následok pre obidvoch účastníkov finančno-právneho vzťahu (poplatník – štát) nebude spravodlivý.

Ustanovenie § 18a upravuje režim prechodného spolupôsobenia skoršieho a neskoršieho práva. Toto ustanovenie sa vyrovnáva s režimom spoplatňovania úkonov navrhnutých a začatých pred účinnosťou zákona. Konania, ktoré boli začaté a poplatkové úkony, ktoré boli navrhnuté pred nadobudnutím účinnosti zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov. Prechodné ustanovenia rešpektujú princíp aretroaktivity, že právne normy pôsobia do budúcnosti a nie do minulosti.

Podľa úpravy platnej v rozhodnom čase sa poplatok nevráti, ak konanie bolo zastavené po vydaní platobného rozkazu. Platobný rozkaz v predmetnej veci bol vydaný 5. 12. 2005. Preto je správne rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým súdny poplatok žalobcovi z návrhu na začatie konania nevrátil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol zmeniť uznesenie odvolacieho súdu a vrátiť súdny poplatok za návrh a to na účet spoločnosti B., s. r. o. z dôvodu, že po začatí konania prešli na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21. 9. 2009 práva a povinnosti zo žalobcu na spoločnosť B., s. r. o. Žalobca G.G., a. s., B. podal dovolanie s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p., keďže účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Súd prvého stupňa zistil, že v priebehu konania žalovaný zomrel, a že porúčiteľ nezanechal žiaden majetok. Preto súd konanie zastavil. Dňa 3. 11. 2009 vydal dopĺňacie uznesenie, ktorým rozhodol, že žalobcovi sa súdny poplatok v návrhu na začatie konania nevracia.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a za výpis z registra trestov poplatok, splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania, alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie vrátane odvolania a dovolania odmietlo, alebo ak sa návrh, odvolanie, alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz. Ak sa návrh na začatie konania o rozvode manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnom stupni súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní o preskúmaní rozhodnutia orgánov verejnej správy sa poplatok vráti, ak sa návrh na začatie konania vzal späť pred prejednaním veci, alebo ak bolo konanie zastavené z dôvodu, že účastník nebol riadne zastúpený. Súdny poplatok z návrhu na začatie konania sa podľa ustanovenia § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch vráti aj vo veci, v ktorej došlo k späťvzatiu žalobného návrhu po uplynutí troch rokov od jeho zaplataenia. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 1. 3. 2001 pod sp. zn. 3 Obo 33/2000. Podľa názoru žalobcu je potrebné pri rozhodovaní o vrátení súdneho poplatku postupovať podľa právneho názoru Najvyššieho súdu vysloveného v uvedenom uznesení Najvyššieho súdu. Žalobca má za to, že ustanovenie § 11

ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, má platiť aj pri zastavení konania pred prvým pojednávaním bez ohľadu na čas, ktorý uplynul od zaplatenia súdneho poplatku, ak má z neho vyplývajúci právny následok zostať pre obidvoch účastníkov finančno-právneho vzťahu (poplatníkom – štát) spravodlivý t. j., aby nezhoršoval právne postavenie jednej strany vzťahu v prospech strany druhej. Súd teda mal vrátiť zaplatený súdny poplatok. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ktorý konanie zastavil a žalobcovi nevrátil zaplatený súdny poplatok, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Preto podľa názoru žalobcu je tu dôvod na zmenu uznesenia v zmysle ustanovenia § 243b ods. 2 O. s. p., resp. zrušenie uznesenia odvolacieho súdu a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania – G.G., a. s., B. (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr to, či tento právny prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak po a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné na území Slovenskej republiky).

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta, alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej, alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení, dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku o opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia, rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobca v dovolaní však nenamietal relevantné procesné vady v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. Žalobca v dovolaní uvádza, že uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Ak dovolateľ zastáva názor o odňatí možnosti pred

súdmi konať nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov, je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodiť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právnym posúdením veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci, súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnym posúdení veci, môže byť teda len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., v prípade ak, je dovolanie prípustné a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. ani z ustanovenia § 237 O. s. p.

Keďže dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 O. s. p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.) Najvyšší súd Slovenskej republiky mu trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave. 26. mája 2010

JUDr. Anna M a r k o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková